

Свою збірку І. Франко не випадково назвав «Мій Ізмарагд». У староруській літературі «Ізмарагдами» називалися збірки статей і притч морального характеру, в яких читач знаходив відповідь на ті чи інші питання повсякденного життя. Використовуючи теми й сюжети із стародавніх, у тому числі і старохристиянських джерел, він виступив з непримиренною критикою, як сам зазначав, «колінопреклонної, поклонобійної та черствосердої» моралі християнства. Цикли «Паренетікон», «Притчі» та «Легенди» — це і є ота «кругова оборона» поета не тільки від зовнішніх ворогів, як сучасних йому, так і наступних, але й від ворогів, так би мовити, «внутрішніх» — від власних тривог і сумнівів. У циклах «По селах» і «До Бразилії» перед нами постають вражаючі картини з життя гнаного й жорстоко визискуваного робочого люду Галичини.

Поклони

[Поет мовить](#)
[Україна мовить](#)
[Сідоглавому](#) («Ти, брате, любиш Русь...»)
[Декадент](#)

Паренетікон

« [Гнів — се огонь. Чим більше дров кладеш...](#) »
« [Немає друга понад мудрість...](#) »
« [Себе самого наперед...](#) »
« [Як лампа розбита...](#) »
« [Хто тому шкодить, що йому...](#) »
« [Ворог батько, ворог мати...](#) »

[Строфи](#)

Притчі

[Притча про життя](#)
[Притча про красу](#)
[Притча про нерозум](#)

Легенди

[Легенда про вічне життя](#)

По селах

« [На Підгір'ї села невеселі...](#) »

До Бразилії!

« [Коли почуєш, як в тиші нічній...](#) »
« [Гей, розіллялось ти, руськеє горе...](#) »